

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D., ve věci

žalobce: **Q. T. T.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2024, č. j. OAM-963/BA-BA01-BA03-PS2-2024, o nepropuštění ze zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá přezkumu výše specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný rozhodl o nepropuštění žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 10 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodl tedy, že žalobce je i nadále zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

o azylu, přičemž dobu trvání zajištění žalovaný stanovil dle § 46a odst. 5 zákona o azylu do 9. 12. 2024.

2. Žalobce nesouhlasí se stanovenou dobou zajištění. Má za to, že není náležitě odůvodněna odkazem na konkrétní situaci žalobce. Dle žalobce je postup žalovaného, který stanovil tak vysokou délku zajištění v rozporu se smyslem samotného institutu zajištění, resp. institutu prodloužení délky zajištění. Rozhodnutí je v tomto ohledu obecné a formulářové, proto i nepřezkoumatelné.
3. Žalobce rovněž namítá, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Vyhodnocení použitelnosti těchto opatření ze strany žalovaného považuje za nesprávné a šablonovité. Žalovaný se dle žalobce nedostatečně zabýval otázkou, zda existuje individuální, objektivní a oprávněný důvod zajištění žalobce. Žalovaný nerespektoval podmínky přiměřenosti a nezbytnosti. U žalobce není obava, že by s žalovaným nespolečně pracoval. V případě uložení zvláštního opatření by bydlel a zdržoval by se na adrese X. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout; je přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí je seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jak je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný v napadeném rozhodnutí popsal žalobcovu pobytovou historii a dospěl k závěru, že u žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Má dále za to, že řádně zhodnotil délku zajištění.

Zjištění z obsahu správních spisů

5. Dne 20. 7. 2024 žalobce kontrolovala hlídka policie se zjištěním, že nedisponuje platným cestovním dokladem či oprávněním k pobytu. Téhož dne Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, odbor cizinecké policie (dále jen „cizinecká policie“) zahájila s žalobcem řízení o jeho správním vyhoštění. Žalobce při výslechu sdělil, že zemi původu opustil z ekonomických důvodů před pěti lety, pracoval v Rumunsku a asi v roce 2021 (následně uvedl, že v únoru 2022) přicestoval ilegálně (na podvozku kamionu) do České republiky. Pracoval zde bez pracovního povolení na stavbách v různých místech, kde i bydlel. Vydělané peníze z části posílal rodině do Vietnamu, kde má dluhy; obává se návratu z důvodu plurality věřitelů ve Vietnamu. Je si vědom toho, že nebyl oprávněn vstoupit na území České republiky bez platného povolení k pobytu a pobývat zde. V České republice není hlášen k trvalému pobytu, nemá žádné rodinné, sociální, kulturní či ekonomické vazby. Nemá ani finanční prostředky na vycestování.
6. Dne 22. 7. 2024 rozhodla cizinecká policie o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), na dobu 90 dnů. Tentýž den žalobci uložila správní vyhoštění na dobu 4 let.
7. Dne 23. 7. 2024 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu.
8. Dne 26. 7. 2024 vydal žalovaný rozhodnutí o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce vstoupil do České republiky neoprávněně, pobýval zde bez platných cestovních dokladů či povolení. Z jednání žalobce vyplývá, že požádal o mezinárodní ochranu až po zadržení cizineckou policií a rozhodnutí o svém zajištění. Žalovaný konstatoval, že žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce pouze ve snaze oddálit, zmařit či znemožnit realizaci správního vyhoštění. Zemi původu opustil z ekonomických důvodů. Žalovaný usoudil, že z důvodu efektivní kontroly

na průběhem správního řízení je zapotřebí zajistit dostupnost žalobce v jeho průběhu a že je dána obava z jeho útěku a přerušení kontaktů s orgány veřejné správy. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu České republiky, ale také jeho zjevně účelové jednání spočívající v tom, že se mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, tedy v době, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným. Žalobce též uvážil o individuálních okolnostech žalobcova případu. Závěrem žalovaný odůvodnil délku zajištění. Dle žalovaného je žalobce oprávněn v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany měnit důvody své žádosti, a proto nelze vyloučit, že jeho žádost bude zapotřebí posuzovat z hlediska naplnění podmínek předpokládaných § 12 až 14b zákona o azylu, nikoliv postupovat dle § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona. Stanovil tak dobu zajištění v délce 140 (resp. 136) dnů odpovídající základní lhůtě pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany při respektu k § 27 odst. 1 zákona o azylu a s připočtením lhůty pro podání žaloby, lhůty pro rozhodnutí o jejím odkladném účinku, jakož i lhůty pro doručování.

9. Ze správního spisu je dále patrné, že dne 29. 7. 2024 žalobce poskytl údaje k žádosti o mezinárodní ochranu a téhož dne proběhl i pohovor k žádosti. Ze sdělení žalobce vyplývá, že zemi původu opustil z ekonomických důvodů již v roce 2019. Nebyl politicky aktivní, ve vlasti neměl problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami. Jeho hlavním cílem je vydělávat peníze na zaplacení dluhů. O azyl požádal, aby v České republice mohl legálně pracovat a vydělávat peníze.
10. Žalobce brojil proti rozhodnutí o zajištění žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 19. 8. 2024, č. j. 18 Az 10/2024-22 zamítl.
11. Dne 30. 9. 2024 požádal žalobce o propuštění ze zajištění a o opětovné posouzení podmínek zajištění, když argumentoval shodně jako následně v projednávané žalobě.
12. Nato žalovaný rozhodl dne 3. 10. 2024 napadeným rozhodnutím. K trvání podmínek zajištění žalovaný zdůraznil, že námitky žalobce jsou obecného charakteru a rozhodnutí o zajištění žalobce již bylo podrobena přezkumu soudem, když žaloba žalobce byla zamítnuta a v nynější žádosti žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, které by správní orgán vedly ke změně původního rozhodnutí.
13. K aplikaci § 47 zákona o azylu žalovaný uvedl, že se v tomto směru nezměnilo nic od doby zajištění žalobce, když žalobce sice uvádí, že se bude zdržovat na adrese 1. máje 442, Zastávka, avšak na této adrese se nachází stavba občanské vybavenosti (obchod), ve kterém nemůže být osoba hlášena k pobytu. K tomuto místu nemá žalobce ani žádnou osobní vazbu. Dále, s ohledem na předchozí jednání žalobce, který pobýval v ČR nelegálně, nelze oprávněně očekávat, že v případě umístění žalobce do otevřeného pobytového střediska by se na chování žalobce cokoli změnilo. Žalobce také není zranitelnou osobou.
14. Pokud se týče doby zajištění, zdůraznil žalovaný, že dne 10. 9. 2024 bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobci, když žalobce proti tomuto rozhodnutí brojí žalobou u Krajského soudu v Ostravě, která má odkladný účinek. Žalovaný tak neshledal důvody pro zkrácení lhůty, na kterou je žalobce aktuálně zajištěn, tudíž ponechal lhůtu dle původního rozhodnutí o zajištění do 9. 12. 2024.

Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, jež jeho vydání předcházelo. Napadené rozhodnutí nahlédl i v intencích závěrů rozsudku Soudního dvora EU ve věcech C-704/20 a C-39/21 *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* ze dne 8. 11. 2022. Nezjistil přitom takové vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (srovnej § 76 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Jádrem přezkumu v souzené věci je rozhodnutí o nepropuštění žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců coby žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to z pohledu stěžejních žalobních námitek žalobce brojících proti stanovené délce zajištění a absenci aplikace § 47 zákona o azylu.
17. Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo *v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
18. Dle § 46a odst. 5 ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.
19. Dle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, *jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.* Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).
20. Účel zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Jak konstatoval kasační soud v rozsudku ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017–38, zpravidla *„nelze osobu zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně, přičemž opačný postup by vedl ze zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.“*
21. Stanovení doby zajištění je tedy zdůvodněno předpokládanou délkou řízení o mezinárodní ochraně. V nynější věci nelze dovodit, že by žalovaný překročil limity správního uvážení. Nejvyšší správní soud k tomu v usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, publ. pod č. 950/2006 Sb. NSS uvedl, že *„správní uvážení je v první řadě vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (...), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si*

opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.“ Jen z těchto hledisek tak může soud stanovení doby zajištění přezkoumat, přičemž v případě přezkumu stanovení doby zajištění patří k těmto kritériím rovněž přiměřenost délky zajištění.

22. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zdůraznil, že dne 10. 9. 2024 bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobci, když žalobce proti tomuto rozhodnutí aktuálně brojí žalobou u Krajského soudu v Ostravě, která má odkladný účinek. Žalovaný tak neshledal důvody pro zkrácení lhůty, na kterou je žalobce aktuálně zajištěn, tudíž ponechal lhůtu dle rozhodnutí o zajištění do 9. 12. 2024. Odkázal přitom na rozhodnutí o zajištění cizince ze dne 26. 7. 2024, ve kterém se podrobně délkou zabýval a které obstálo v soudním přezkumu.
23. Z uvedeného rozhodnutí, které je součástí správního spisu, soud zjistil, že žalovaný v něm poukázal na maximální možnou délku azylového řízení ve smyslu § 27 zákona o azylu. Zohlednil dále lhůtu pro podání žaloby a dobu pro rozhodnutí o případné žádosti o odkladném účinku žaloby za situace, kdy žaloba nemá odkladný účinek ze zákona. Kalkuloval také s lhůtou pro doručování. Takto dospěl k závěru, že je možno žalobce zajistit do 9. 12. 2024, tedy že maximální délka zajištění žalobce činí 140 dnů (90 dnů pro prvotní rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu + 15 dnů jako lhůta pro podání žaloby + 30 dnů představující lhůtu pro rozhodnutí soudu o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě + 5 dnů pro doručování). Krajský soud dodává, že v případě žalobce jde fakticky o zajištění na 136 dnů, neboť rozhodnutí bylo vydáno dne 26. 7. 2024 a doba trvání zajištění je stanovena do 9. 12. 2024.
24. Žalobce v nyní projednávané věci nenamítal žádné konkrétní okolnosti, které by žalovaný při stanovení délky zajištění opomenul zohlednit a které by činily zdůvodnění této stanovené doby nepřiměřeným či nepřezkoumatelným. Setrval z hlediska formulace žalobní námitky pouze v obecné rovině.
25. Krajský soud považuje zdůvodnění doby zajištění v posuzované věci s ohledem na dostupné zdroje žalovanému a vzhledem k závěrům vysloveným v rozsudku ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017–38, či ze dne 7. 2. 2019, č. j. 1 Azs 316/2017–43, za dostatečné. Aplikace správního uvážení při rozhodování o stanovení délky trvání zajištění nalezla odraz v odůvodnění rozhodnutí. Soud mohl přezkoumat, zda správní orgán správního uvážení nezneužil či nepřekročil jeho meze. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince a stanovení délky trvání zajištění soud ve správním soudnictví totiž hodnotí postup správního orgánu a zkoumá, zda uvážení správního orgánu o stanovení doby zajištění nevybočuje ze zákonem stanovených mezí, má oporu ve zjištěném skutkovém stavu a není svévolné (srov. přiměřeně rozsudek ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/22011–39, týkající se stanovení prodloužení doby zajištění, jehož závěry jsou použitelné i v nynější věci). Uvedeným požadavkům napadené rozhodnutí vyhovuje.
26. Krajský soud k tomuto bodu uzavírá, že při stanovení doby zajištění žalovaný nevybočil z mantinelů správního uvážení, napadené rozhodnutí v této části považuje soud za dostatečné a přezkoumatelně odůvodněné, když je třeba přihlídnout zejména k tomu, že nynější rozhodnutí navazuje na prvotní rozhodnutí o zajištění žalobce, přičemž i v otázce doby zajištění žalobce toto rozhodnutí obstálo v soudním přezkumu.

27. Krajský soud dodává, že rozhodnutí žalovaného v části stanovení doby zajištění je souladné i s recentním rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024-50, podle něhož nelze dobu zajištění stanovit na maximální délku pouze s odůvodněním, že řízení ve věci mezinárodní ochrany může dle § 27 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona trvat až šest měsíců. Takto žalovaný v souzené věci nepostupoval.
28. Krajský soud přezkoumal i úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění, včetně hodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a tyto považuje za dostatečné a přezkoumatelné. Napadené rozhodnutí ob stojí v konfrontaci se žalobními námitkami. Je zcela nepochybné, že zajištění cizince znamená významný zásah do základních práv jednotlivce na nedotknutelnost jeho osoby a na osobní svobodu. Jde o zásah, jenž je akceptovatelný pouze za podmínek stanovených zákonem a v souladu s ústavním pořádkem. V projednávané věci byl žalobce napadeným rozhodnutím ponechán i nadále v zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podmínky tohoto zajištění obsahuje shora citované zákonné ustanovení, přičemž předpokladem takového zajištění je, že vůči cizinci nelze uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu.
29. Ze správního spisu v projednávaném případě přitom vyplývá, že před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, resp. před vydáním rozhodnutí o zajištění, potažmo přezkoumávaného rozhodnutí o nepropuštění ze zajištění, bylo s žalobcem zahájeno řízení o udělení správního vyhoštění a žalobce byl zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
30. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na předchozí nelegální pobyt žalobce v ČR a na to, že nelze předpokládat změnu chování žalobce. S těmito úvahami se krajský soud ztotožňuje. Je zřejmé, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až poté, co byl zadržen cizineckou policií a zajištěn Policií České republiky za účelem správního vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Je proto na místě se tázat, proč žalobce žádá o mezinárodní ochranu až v České republice, když v předchozím období pobýval a pracoval dlouhodobě v Rumunsku a následně od roku 2021, resp. února 2022, i v České republice, a to bez jakéhokoli oprávnění. Sám žalobce se netajil tím, že o azyl žádá pouze za účelem legalizace svého pobytu; aby zde mohl žít a pracovat. Pokud by vskutku byly důvodem odchodu žalobce ze země původu obavy z pronásledování nebo vážné újmy, jak to předpokládá zákon o azylu, pak lze postup žalobce označit minimálně za nelogický. Žalobce ostatně žádné objektivní překážky svého vycestování do vlasti neuvedl, pouze sdělil, že nemá dostatek peněz na splácení dluhů ve Vietnamu. Žalobce pak v České republice nemá žádné sociální a rodinné vazby, ty se nacházejí na území Vietnamu. Žalobce není v České republice nikde hlášen k pobytu: bydlel vždy tam, kde pracoval; na stavbě. Žalobce je zdravotně v pořádku.
31. Krajský soud se světle těchto skutkových zjištění má za to, že žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Ze správního spisu nevyplývá žádná překážka bránící žalobci v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Je zcela evidentní, že žalobce měl dostatek času se volně pohybovat po území Evropské unie a podat žádost o udělení mezinárodní ochrany u příslušného orgánu. Krajský soud na tomto místě pro úplnost doplňuje, že účelem § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je „zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu“, což Nejvyšší správní soud

potvrdil např. v rozsudcích ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016–35, nebo ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017–31.

32. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žalovaný přistoupí k zajištění mj. za splnění podmínky, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Termín „vyhnout se hrozícímu vyhoštění“ však nemíří jen na případy, kdy cizinci již bylo vyhoštění v minulosti uloženo, a je mu tudíž jasné, že výkon takového rozhodnutí bezprostředně hrozí, ale i *pro futuro*, tj. na případy, kdy by k rozhodnutí o správním vyhoštění pravděpodobně v nejbližší době došlo (v nyní projednávané věci zahájila cizinecká policie řízení o správním vyhoštění dne 20. 7. 2024, tj. tři dny předtím, než podal žádost o mezinárodní ochranu a 6 dnů před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaného).
33. Za těchto okolností je podle názoru krajského soudu vyloučeno použití mírnějších prostředků, neboť zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu předpokládá, že se žadatel o mezinárodní ochranu těmto zvláštním opatřením podřídí a že je bude dodržovat. V souzené věci je důvodné se domnívat, že jejich uložení nebude dostatečné k zabezpečení účasti žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že použití zvláštních opatření předpokládaných § 47 zákona o azylu by v případě žalobce nebylo účinné.
34. Byť lze v obecné rovině lze přisvědčit žalobci, že uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu mají přednost před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců, v souzené věci byl aplikován zajišťovací důvod předpokládaný § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, k jehož souvztažnosti s § 47 zákona o azylu se již opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud. Kupříkladu v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, Nejvyšší správní soud krom dalšího uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. V rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018–32, Nejvyšší správní soud nepovažoval za nesprávný postup, kdy žalovaný správní orgán zčásti ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření.
35. Je tak možno shrnout, že se v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu lze setkat s častějším vyloučením možnosti uložení zvláštních opatření než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Mezi zákonné předpoklady zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu patří také nemožnost účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona.
36. Krajský soud připomíná, že zvláštní opatření lze považovat za účinná, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění bez fyzického zajištění žadatele. K uložení zvláštních opatření (je-li to možné), má být vždy přistoupeno namísto významného a citelného zásahu do práv, jakým je omezení osoby na osobní svobodě. V této souvislosti lze přiměřeně odkázat také na závěry rozšířeného senátu vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016–38, č. 559/2017 Sb. NSS, podle kterého „možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění“. Byť se toto usnesení vztahovalo ke vztahu zvláštních opatření a zajištění podle zákona o pobytu cizinců, logická vazba mezi oběma instituty je v obou zákonech obdobná.

37. Podle krajského soudu je stran neúčinnosti zvláštních opatření podstatné, že žalobce ve správním i azylovém řízení uvedl svůj původní záměr v České republice pouze pracovat. S ohledem na nulové vazby k osobám na území České republiky a nejasné finanční poměry žalobce je pravděpodobné, že by po propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců zamířil do ilegality, aby ve svém záměru pokračoval, neboť nedisponuje žádným pracovním povolením. Žalobce rovněž připustil, že nemá dostatečné finanční prostředky.
38. S ohledem na poměry žalobce, jeho minulost a záměry, se zákonem stanovené alternativy nenabízely. S ohledem na to, že do České republiky přicestoval nelegálně a výše popsaným způsobem, nemá v České republice a na ni žádných vazeb, přičemž jednoznačně deklaroval úmysl prostřednictvím azylového řízení pouze legalizovat svůj pobyt v České republice, nebyl zde žádný rozumný důvod domnívat se, že by se dobrovolně zdržoval na jakémkoli místě v České republice a spolupracoval se správními orgány. Potřebná míra důvěry, jak o ní pojednává rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2011, č. j. 5 A 33/2011–18, tak v projednávané věci absentovala.
39. Odůvodnění napadeného rozhodnutí v otázce potencionálního uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu nelze po posouzení krajským soudem považovat ani za nepřezkoumatelné z důvodu obecnosti a neposouzení individuálního případu žalobce. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný shrnuje příjezdovou historii žalobce, poukazuje na jeho pobyt na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu. Rovněž je zřejmé, že důvodem nutnosti zajištění žalobce je především účelovost žádosti o mezinárodní ochranu vznesené žalobcem teprve v reakci na jeho zajištění za účelem správního vyhoštění a nemožnost předpokladu změny chování žalobce. Uvedená hlediska považuje krajský soud coby důvody předpokládané neúčinnosti uložení zvláštních opatření za dostačující v souladu s rozhodovací praxí správních soudů.
40. Za těchto okolností má krajský soud za to, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je s přihlédnutím k obsahu spisu za dostačující. Obstojí i při posouzení v testu nezbytnosti a proporcionality.

Závěr a náklady řízení

41. Krajský soud proto shledal napadené rozhodnutí o ponechání žalobce v zajištění, resp. jeho nepropuštění za souladné se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 16. října 2024

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce